

ΝΙΚΟΣ - ΑΛΕΞΗΣ ΑΣΛΑΝΟΓΛΟΥ:

Ωδές στον πρίγκιπα

Οι εκδόσεις «Υψιλον» επανέκδοσαν τρία βιβλία ενός πολύ σημαντικού εκπρόσωπου της πρώτης μεταπολεμικής ποιητικής γενιάς, του ολιγογράφου και αθόρυβου Νίκου - Αλέξη Ασλάνογλου. Πρόκειται για το ποιητικό μονόπρακτο «Θάλασσα και συγχρονισμός» που γράφτηκε το καλοκαίρι του 1952 στο Λουτράκι, το «Ταξιδεύοντας στη δροσερή νύχτα», ένα μικρό τόμο με ταξιδιωτικές εντυπώσεις και μερικές σύντομες θέσεις, νύξεις θα λέγαμε, για τα λογοτεχνικά μας πράγματα και την ποιητική συλλογή «Ωδές στον πρίγκιπα» που γράφτηκε από το καλοκαίρι του 1971 έως το φθινόπωρο του 1975 στη Θεσσαλονίκη. Με την ευκαιρία αυτών των επανεκδόσεων αξίζει να κάνουμε μία έστω σύντομη αναφορά στην ποίηση του Νίκου - Αλέξη Ασλάνογλου και ειδικότερα σ' ένα από τα πιο αντιπροσωπευτικά του έργα, τις «Ωδές στον πρίγκιπα».

Η συλλογή αποτελείται από δεκαέξι ποιήματα μιας ιδιόμορφης, πολύβουης μοναξιάς. Η γλώσσα που χρησιμοποιεί ο ποιητής είναι χυμώδης και ταυτόχρονα απλή και στηρίζεται σ' ένα συγκρατημένο λυρισμό που επιτρέπει στον αναγνώστη να βρει διαύλους προσέγγισης και με την καρδιά και με το σώμα και με τη νόηση.

Το αστικό τοπίο δεν είναι άλλο απ' αυτό των Αθηνών και του Πειραιά, όπου έζησε ο ποιητής μετά την αναχώρησή του από τη Θεσσαλονίκη, και ο πρίγκιπας που άλλοτε λειτουργεί ως ένα χαμένο, αγαπημένο πρόσωπο κι άλλοτε ως ο ίδιος ο ποιητής, αποτελεί το αδιαπέραστο στεγανό του απέναντι σ' όλες τις μορφές της ισοπέδωσης. Ο πρίγκιπας είναι ένα σύμβολο πνευματικότητας που λειτουργεί ως αντιστάθμισμα στην καταναλωτική μανία και τις προσωπίδες της.

Το ποιητικό έργο του Ασλάνογλου μοιάζει προσιτό στον ανύποπτο αναγνώστη, δεν είναι όμως έτσι τα πράγματα, η ανάγνωση των ποιημάτων του χρειάζεται καρδιά κι εκείνη την εξορυκτική διάθεση για επικοινωνία που έχει η υπερήφανη μοναξιά ενός ανθρώπου που δεν έμαθε να παραιτείται αλλά έχει οδηγηθεί σε υποχρεωτική ιδιώτευση. Και τούτο γιατί ο ποιητής δεν επιζητεί την εύκολη συγκίνηση αλλά ψάχνει στο μεδούλι του λόγου. Πρόκειται για ποίηση - απόσταγμα, που υποχρεώνει τον αναγνώστη να σκεφτεί πάνω σε χειροπιαστά πράγματα για τα «άλλα», τα δύσκολα, που μας αφορούν, και δεν μας οδηγούν σε συλλογιστικές για να περνά η ώρα.

Η ποίηση του Ασλάνογλου διακρίνεται για την πηγαία καθαρότητά της που αναβλύζει σαν ένας μουσικός πίδακας από τα βάθη της ψυχής. Ένα χαρακτηριστικό δείγμα είναι το όγδοο ποίημα των «Ωδών» με τίτλο «Γι' αυτούς»:

Θα γδέρνουν, Πρίγκιπα. Αυτοί θα γδέρνουν πάντοτε
τα μαλακά μωρά και τριαντάφυλλα στο γαλανό βυθό
τους

σε υγρούς στηθόδεσμους σαλεύοντας τα λάβρα χείλη
μαζεύουνε την πεθαμένη γύρη και τους κάλυκες
μιας όψιμης γιορτής. Όλα γι' αυτούς.

Για μας το ατέλειωτο πνευματικό σκοτάδι.

Δημήτρης ΠΑΝΟΥΣΑΚΗΣ